

लेकवेशी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
कल्याण, सुर्खेत
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

एघारौँ नगर सभा

लेकवेशी नगरपालिकाको आ.व. २०७९/०८० वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट

नगर सभाका सभाध्यक्ष ज्यू,

नेपाली जनताको लामो संघर्ष र बलिदानबाट संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापना भए पश्चात मुलुकको राजनैतिक पुनःसंरचना भई नेपालको संविधान अनुसार स्थापित यस लेकवेशी नगरपालिकाको एघारौँ नगर सभामा नगरपालिकाको वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट प्रस्तुत गर्न पाउँदा गौरव महसुस गरिरहेको छु । यस अवसरमा हामीलाई आफ्नो अमूल्य मतदान द्वारा विजय बनाई जनसेवामा लाग्न जिम्मेवारी प्रदान गर्नुहुने लेकवेशी नगरबासी आमाबुवा, दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरुमा हार्दिक आभार तथा कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछु । जनताबाट हामी निर्वाचित भई जनताले हामी प्रति गरेको अपार विश्वासको जगमा टेकेर जनताको जीवन स्तरमा परिवर्तन ल्याउन जनचाहनालाई सम्बोधन गर्दै अघि बढ्ने समय हाम्रो सामु आएको छ ।

यस अवसरमा मुलुकको अखण्डता, सार्वभौमिकता, स्वाधिनता र स्वाभिमानको रक्षा गर्दै लोकतान्त्रिक गणतन्त्र र सामाजिक न्यायका लागि विभिन्न कालखण्डमा आफ्नो अमूल्य जीवन उत्सर्ग गर्ने वीरवीरंगना शहीदहरुप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै नागरिकहरुका सर्वोच्च अधिकार प्राप्ति का क्रममा वेपत्ता तथा घाइते योद्धाहरु आन्दोलनको नेतृत्व गर्ने अग्रजहरु प्रति हार्दिक सम्मान व्यक्त गर्दछु ।

साथै विश्व मानवजातीका बीच चुनौतिको रुपमा आएको COVID-19 कोरोना महामारीको कारण अमूल्य जीवन गुमाउनु हुने लेकवेशी नगरवासी दाजुभाई तथा दिदीबहिनी लगायत नेपाल तथा विश्वभरीका कोरोना महामारीकै कारण मृत्युवरण गरेका मृत आत्माको चिर शान्तिको कामना सहित हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछु । साथै कोरोना महामारी अभै सकिएको छैन । आज यस सम्मानित नगर सभाबाट तपाई सभासदस्यज्यूहरु लगायत यस नगर सभामा उपस्थित सबैलाई म कोरोना महामारीबाट बच्न र बचाउन स्वास्थ्य मापदण्डहरु पालन गर्न र गराउनका लागि सम्पूर्ण नगरवासी दाजुभाई दिदीबहिनीहरुमा हार्दिक आवाहन गर्दछु । कोरोना महामारीको विश्वव्यापी लडाईमा छिट्टै मानव समुदायले विजय प्राप्त गर्ने विश्वासका साथ कोरोना उपचारको अभ् सार्थक अनुसन्धानमा सफलता प्राप्तिको शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

सभासदज्यूहरु,

आज हामी लेकवेशी नगरपालिकाको भावी योजना सहितको एघारौँ नगरसभा गर्न गइरहेका छौं । स्थानीय तहको अधिकार क्षेत्र, नेपालको संविधान, राज्यका निर्देशक सिद्धान्त तथा नीतिहरुलाई आधारको रुपमा लिदै, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा सम्बन्धी दिग्दर्शन २०७८, अर्थ मन्त्रालयबाट जारी स्थानीय तहमा बजेट तर्जुमा, महालेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट जारी एकीकृत आर्थिक संकेत तथा वर्गीकरण र व्याख्या २०७४, आन्तरीक

राजश्व, संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट उपलब्ध गराइएको बजेट सीमा, जनप्रतिनिधीहरूको राय सुभावा, राजनीतिक पार्टीहरूको सुभावा, शिक्षक, बुद्धिजीवि, कर्मचारी, सर्वसाधारण जनताको राय सुभावालाई आधार मान्दै आ. व. २०७९/०८० को वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमाका लागि निम्न विधिहरू अवलम्बन गरिएको छ :

- (१) सिमित श्रोत साधनबाट असिमित आवश्यकता तथा आकांक्षालाई सम्बोधन गर्न लेकवेशी नगरपालिका भित्रका स्थानीय स्तरको माग संकलन गरिएको छ ।
- (२) स्थानीय बस्तीस्तर हुँदै वडाहरूबाट प्राप्त भएका प्राथमिकतामा आधारित मागलाई सम्बोधन गर्ने गरी नगर स्तरीय गौरवका योजनाहरू र प्रत्येक वडास्तरीय योजना तथा कार्यक्रमहरू समावेश गरिएको छ ।
- (३) नगरपालिकाका जनप्रतिनिधी, स्थानीय समाजसेवी, बुद्धिजीवी र नागरिक समाजका प्रबुद्ध व्यक्तिहरूको अनुभव, राय तथा सुभावहरूलाई समेत आधार मानी वडा तहबाट प्राप्त आयोजना तथा कार्यक्रमहरूलाई आधार मान्दै विषयगत समिति हुँदै नगर कार्यपालिकामा व्यापक छलफल गरी यस सम्मानित नगर सभामा पेश गरेको छु ।
- (४) संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने सशर्त अनुदानलाई तोकिए बमोजिमको विषयगत क्षेत्रमा खर्च गरिनेछ ।

आयोजना प्राथमिकीकरणका आधारहरू

- आर्थिक विकास र गरिबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुऱ्याउने,
- उत्पादन र छिटो प्रतिफल दिने,
- राजश्व परिचालनमा योगदान पुऱ्याउने,
- संस्थागत विकास र सुशासनमा योगदान पुऱ्याउने,
- स्थानीय स्रोत साधनमा आधारित भई जनसहभागिता अभिवृद्धि गर्ने,
- लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणमा अभिवृद्धि गर्ने,
- दिगो विकास, वातावरण संरक्षण र विपद् व्यवस्थापनमा योगदान पुऱ्याउने,
- स्थान विशेषको संस्कृति र पहिचान अभिवृद्धि गर्ने,
- स्वास्थ्य क्षेत्रलाई सम्बोधन गर्ने ।
- क्रमागत अधुरा योजनाहरूलाई सम्पन्न गर्ने ।

सभा अध्यक्षज्यू,

हामी नवनिर्वाचित जनप्रतिनिधीहरूलाई मुलुकको नयाँ परिवर्तित राजनीतिक परिवेशमा राज्यको पुनःसंरचनामा कामकाज गर्दा अवश्य पनि केही नयाँ अनुभूतिहरू महसुस गरेका छौं । हामी नयाँ अनुभूति अनुभवहरू सँगै अभ्यस्त हुँदै नगरपालिकाको आफ्नो कार्यप्रणालीलाई व्यवस्थित गर्ने प्रारम्भिक चरणका प्रयासहरू आरम्भ गरेका छौं । हामी समय परिस्थितिसँगै अभ्यस्त हुँदै नगरमा कार्यप्रणालीमा सुधार ल्याई सुशासन कायम गरी जनताको जीवन स्तरमा सुधार ल्याउने कुरामा दृढ संकल्पित एवं प्रतिबद्ध छौं । हामीले ठूला कुरा केहि मागेका पनि छैनौं बस यति मात्र हो विद्यार्थीहरूले अनुशासित भएर पढ्नुहोस, शिक्षकले इमान्दारीका साथ पढाईदिनुहोस, कर्मचारीहरूले जनमुखी भै कार्य सम्पादन गरिदिनुहोस, किसानले खेतबारी बाँझो नराख्नुहोस, नागरिक समुह-संगठनहरूले

पारदर्शी रूपमा इमान्दार भएर कार्य सम्पादन गरिदिनुहोस यति मात्रै गन्यौ भने हामी जनताको जीवनमा परिवर्तन ल्याउन सक्छौं । मैले माथि उल्लेख गरेका तपाईंहरूको पनि जीवन त्यहि भित्र छ । यति भए सेवा लिने र दिने सबैको जीवनमा परिवर्तन ल्याउन सक्छौं । लेकवेशी नगरपालिका तपाईंहरूलाई साथ र सहयोग गर्न सधैं तत्पर र तयारी अवस्थामा रहेको व्यहोरा यस सम्मानित सभा मार्फत प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछौं । हामीले सुशासनका कुरा धेरै गन्यौं अब काम गरेर देखाउने समय आइसकेको छ ।

सभा अध्यक्ष ज्यू

अब म यस लेकवेशी नगर पालिकाको आ.व. २०७९/०८० मा देहायका विषयगत क्षेत्रमा निम्नानुसारको नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दछु ।

१. आर्थिक विकास तर्फ :

(क) वित्तीय व्यवस्थापन तर्फ:-

- जनताको आयश्रोत तथा क्रय क्षमताका आधारमा करका दरहरू निर्धारण गरी नगरपालिकाको आयश्रोत वृद्धि गरी जनसरोकार तथा जनजीविकाको स्तर सुधारमा लगानी वृद्धि गरिने छ ।
- आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ का लागि स्वीकृत कर दस्तुरलाई वृद्धि नगरी सोही दरलाई नै निरन्तरता दिदै स्थानीय तहको क्षेत्राधिकारको रूपमा रहेको घरबहाल कर, सम्पत्ति कर र व्यवसाय कर जस्ता महत्वपूर्ण करको दायरा विस्तारको नीति लिईनेछ ।
- वित्तीय व्यवस्थापनमा पारदर्शिता र जवाफदेहीता बहन गर्ने क्षमतामा सुधार ल्याइनेछ ।
- नेपालको संविधान अन्तर्गत स्थानीय तहको अधिकार सुची भित्र पर्ने सम्पत्ति कर, भूमि कर, घरजग्गा बहाल कर, व्यापारिक व्यवसाय कर, जडिबुटी, कवाडी तथा जीवजन्तु कर, सवारी साधन कर, विज्ञापन कर, बहाल विटौरी शुल्क, मनोरन्जन कर, पार्किङ शुल्क तथा विभिन्न सेवा शुल्क दस्तुर क्षेत्रलाई फराकिलो पाउँ कर एवं शुल्क तिरेको अनुभूति हुने गरी कर संकलन कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- कर असुली कार्यलाई प्रविधि मैत्री गराउँदै नगर तथा वडामा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई विभिन्न क्षमता विकास तालिम सञ्चालन गरिनेछ ।

(ख) उद्योग तथा वाणिज्य तर्फ

- स्थानीय सरकारले 'उद्यमशीलता, रोजगारी र उत्पादन वृद्धि : हुन्छ नगरको समृद्धि' नीति अवलम्बन गरी उपलब्ध स्रोत साधन, पुँजि, सीप एवं प्रविधिको अधिकतम उपयोगबाट औद्योगिक उत्पादकत्व र उत्पादन वृद्धि गर्ने गरी उद्योग क्षेत्रका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
- खाद्य, कृषि तथा वनजन्य वस्तुहरूको प्रशोधन, जनजीवनलाई सुचारु गर्न नभई नहुने घरायसि प्रयोजनका वस्तु एवं स्थानीय स्थरमा प्राप्त हुनसक्ने कच्चापदार्थ प्रयोग गरी उत्पादन गर्ने

लघुघरेलु तथा साना उद्योगहरूको स्थापना र विस्तार तथा प्रवर्द्धनमा विशेष प्रोत्साहन गरिनेछ ।

- घरेलु तथा साना उद्योगहरूलाई अनुगन तथा नियमन गरी आवश्यकता अनुसार स्तरउन्नती गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- महिला, एकल महिला, दलित, असहाय तथा विपन्न वर्ग लगायतका समुदायहरूको व्यवसायीक उत्थान एवम् जनजीविका सहजताकालागि आवश्यक सीपमूलक तालिम प्रदान गरिनेछ ।
- नगर क्षेत्रलाई लघुघरेलु तथा साना उद्योगको हव क्षेत्रको रूपमा विकास गर्न कम्तिमा 'एक वडा एक लघु उद्यम' कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- यस नगर क्षेत्रभित्र सम्भाव्य उद्यमी पहिचान गरी व्यवसाय प्रति जागरुकता/ उत्सुकता जगाउन उद्यमशीलता विकास तालिम संचालन गरिनेछ र सफल उद्यमीलाई प्रोत्साहन तथा पुरस्कृत कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- बैदेशीक रोजगारीबाट फर्किएका युवा/युवती हरूलाई बैदेशीक सिप को सदुपयोग तथा ज्ञान हस्तान्तरणका लागि युवा लक्षित कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरी नगरक्षेत्र भित्रै स्वरोजगारको वातावरण सृजना गर्न पहल गरिनेछ ।
- नगर भित्र दर्ता तथा सञ्चालनमा रहेका उद्योग तथा व्यवसायहरूको कम्प्युटर प्रणालीमा आधारित रहि अद्यावधिक लगत संकलन तथा प्रविष्टि गरिनेछ ।
- उद्योग तथा व्यवसायबाट नगरलाई प्राप्त हुने उद्योग रजिष्ट्रेशन, नविकरण तथा सो को अन्य प्रशासनिक शुल्क तथा दस्तुर तोकेर उठाउन उद्योग प्रशासन तथा व्यवसाय प्रशासनसँग सम्बन्धित कार्य गरिनेछ ।
- स्थानीय स्तरमा उत्पादन भएका उत्पादनको बजारीकरणका लागि समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।
- उद्यम विकासको क्षेत्रमा सक्रिय विभिन्न व्यक्ति, विकास साभेदार संस्थाहरूको क्षमता विकासको लागि समन्वय र सहकार्यमा आवश्यक तालिम तथा गोष्ठीको आयोजना गरिनेछ ।

(ग) श्रम तथा रोजगार तर्फ

- बेरोजगार व्यक्तिहरूको तथ्यांक संकलन गरी सूचीकृत गरिने छ । बेरोजगार सूचीकृत युवाहरूलाई प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम र मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रमसँग समन्वय तथा सहकार्य गरी स्थानीय योजना तथा कार्यक्रममा सहभागी गराई रोजगारीको अवसर प्रदान गरिने छ ।
- नगरपालिकामा दर्ता भएका बेरोजगार व्यक्तिहरूलाई न्यूनतम रोजगारीको प्रत्याभूति गर्नका लागि कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजना तथा युवा रूपान्तरणको लागि पहल आयोजना मार्फत समुदायको विकाससँगै सामाजिक सुरक्षाको प्रत्याभूति गराईनेछ ।

- कोभिड-१९ (कोरोना भाइरस) को विश्वव्यापी महामारीले वैदेशिक तथा विभिन्न स्थानबाट फर्किएका १८ देखि ५९ वर्ष उमेर समूहका व्यक्तिहरूलाई बेरोजगारको सूचीमा सूचीकृत हुन आह्वान गरि सूचीकृत व्यक्तिहरूलाई नगरपालिकामा संचालित स्थानीय भौतिक पूर्वाधार, उद्योग, निर्माण तथा सेवा क्षेत्रमा परिचालन गरिनेछ । साथै रोजगार सेवा केन्द्रमा सूचीकृत बेरोजगार व्यक्तिहरूलाई रोजगारदातासँग सम्पर्क स्थापित गराई रोजगारी प्राप्तिमा सहयोग गरिनेछ ।
- नगरपालिकामा बसोबास भएका तर रोजगारी, उद्यम, व्यापार, व्यवसाय नभएका प्रत्येक परिवारका कम्तीमा १ जना सदस्यलाई स्थानीय पूर्वाधार निर्माणमा रोजगारी दिई नगरपालिका भित्र कोही पनि भोकै नपर्ने अवस्थाको सिर्जना गरिनेछ ।

(घ) भूमि व्यवस्था तर्फ:

- नगरपालिका क्षेत्र भित्र रहेका भूमिहिन दलित भूमिहिन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीहरूको लगत संकलन सम्बन्धि कार्य सम्पन्न भएको छ । उक्त लगत संकलन कार्यको राष्ट्रिय भूमि आयोगसँग समन्वय र सहकार्य गरी आयोगले निर्माण गरेको कानून कार्य विधी बमोजिम बाँकी रहेका कार्यलाई आवश्यक बजेट व्यवस्था गरी अगाडी बढाईने छ ।
- नेपाल सरकार भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालयको परिपत्रानुसार भूमिको वैज्ञानिक उपभोग र खण्डिकरण नियन्त्रण गर्न भू-उपयोग योजना निर्माण गरि लागु गरिने छ ।
- लेकवेशी नगरपालिका क्षेत्रमा रहेका नगर विकास समिति लगायत सार्वजनिक, ऐलानी, सरकारी पर्ति जग्गाहरूको एकिकृत विवरण तयार गरी समुचित उपयोग, संरक्षण र सार्वजनिक उपयोगमा ल्याइने छ । स्थानीय तहबाट हुने पार्क, खुला क्षेत्रका पूर्वाधारहरूको निर्माणमा सार्वजनिक जग्गाको प्रयोगलाई प्राथमिकता दिई आवश्यकता र सम्भावनाको आधारमा व्यवस्थापन गरिनेछ ।

(ङ) पर्यटन विकास तर्फ

- नगरको पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि पर्यटन भिडियो उत्पादन गरि प्रचार प्रसारमा संचार माध्यम र नीजि क्षेत्रसँग सहकार्य गर्ने नीति लिइनेछ ।
- यस नगरपालिकाको क्षेत्र भित्रका धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रहरूमा पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि विभिन्न निकायहरूसँग सहकार्य र समन्वय गरिनेछ ।
- प्रदेश तथा संघीय सरकारको समन्वयमा लेकवेशी नगरका पर्यटन स्थलहरू स्कूलडाँडा लेखफर्सा, मालधुरी नेटा, भोटेदरबार सात्तले गुफा, बाग्दुल्ला गुफा, ठयूरो गुफा, ऋषि गुफा, लामीडाँडा थाम, लगायतका पर्यटनको विकास गरिने छ ।

- संघीय सरकार प्रदेश सरकार र विकास साभेदार संघसंस्थाहरूको समन्वय तथा सहयोगमा भेरी-बबई डाइभर्सनको मुहान भेरी किनार छोटेमा होमस्टे, होटल लज तथा पिकनिक स्थलको रूपमा विकास गरी पर्यटकलाई आकर्षण गरिनेछ ।

(च) सहकारी तथा गरिबी निवारण तर्फ:

- गाउँघरमा छरिएर रहेको पूँजिलाई सहकारीको माध्यमबाट एकिकृत गरि उत्पादनमा लगानी गरी जनताको आर्थिक कृयाकलापमा अभिवृद्धि गरी उत्पादन वृद्धि गरिनेछ ।
- नगरभित्रका सहकारीहरूको संस्थागत तथा क्षमता विकास गरिनेछ ।
- नगर भित्र संचालित सहकारीहरूको वित्तीय अनुशासन र लगानी लगायतका विषयमा नियमन, सुपरिवेक्षण, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गरिनेछ ।
- आवश्यकता र प्राथमिकताका आधारमा उत्पादनमूलक र सेवामूलक सहकारीलाई थप गर्न र यस क्षेत्रमा लाग्न थप प्रोत्साहित गरिनेछ । विगतमा दर्ता भई निष्कृय भएका र नयाँ सहकारी संस्थाहरूलाई क्षमता विकासका कार्यक्रमहरूका लागि सहकारी शिक्षा नेतृत्व विकास एवम् सहकारी व्यवस्थापन लगायतका कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा ल्याइनेछ । आवश्यकताका आधारमा सहकारीहरूको दर्ता, अनुमति, खारेजी र विघटनको कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । सहकारीहरूलाई एकिकरण गरिने नीति लिईनेछ ।
- एक सहकारी एक उत्पादन को कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सहकारीलाई उत्प्रेरित गरिनेछ । जसका लागि उत्पादन परिमाणका आधारमा अनुदानको व्यवस्था गरि उत्पादन प्रवर्द्धनमा जोड दिइनेछ । विभिन्न सहकारीहरूलाई बहुउत्पादन, प्रशोधन, तथा बजारीकरण तर्फ उन्मुख गराउन ती संस्थाहरूलाई प्रेरित गरिनेछ । सहकारीको माध्यमबाट विपन्न वर्गका सदस्यहरूको संलग्नतामा सञ्चालन हुने व्यवसायिक आयोजनाहरूलाई वित्तीय सहयोगका लागि प्रथमिकता दिइनेछ ।
- सहकारीलाई चुस्त दुरुस्त बनाउनका लागि COPOMIS सफ्टवेरमा आवद्ध गर्ने र सम्पत्ति शुद्धिकरण सम्बन्धि ऐनमा व्यवस्था भए अनुसारका सम्पत्ति शुद्धीकरण मापदण्ड अवलम्बन गरिने नीति लिईने छ ।
- विगत आ.व. देखि शुरु गरिएको गरिब घर परिवार पहिचान र परिचय पत्र वितरण कार्यका लागि परिवार सर्वेक्षणको कार्य सम्पन्न गरिएको छ, संघीय सरकारको समन्वयमा गरिब पहिचान भएका घरपरिवारहरूलाई परिचय पत्र वितरण गरि उक्त परिवारका कम्तीमा एक सदस्यलाई विभिन्न रोजगार कार्यक्रम र लक्षित वर्गका कार्यक्रमहरू आवद्ध गरिनेछ ।
- संघीय सरकारको समन्वयमा फुसको छाना विस्थापनको कार्यक्रम गरिनेछ ।

(छ) कृषि तथा पशुपन्छी विकास तर्फ :-

- कृषि नै हाम्रो जीवन निर्वाहको प्रमुख आधारको रूपमा लिएको हो । नगरपालिका क्षेत्रमा व्यवसायीक तरकारी खेती, फलफूल र उन्नत जातको बीउ विजन उब्जाउने कृषकलाई एकमुष्ट अनुदान/ प्रोत्साहन दिने कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- नगरपालिकालाई अर्गानिक मैत्री कृषि उत्पादनमा बढावा दिन कृषकहरूलाई अर्गानिक उत्पादनमा प्रोत्साहनका कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- नगरमा कृषि तथा पशुपालन हुँदै आएका वडाहरूलाई पकेट क्षेत्र तोकि उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्न कृषि सामग्री, ज्ञान, सीप, पूँजी र प्रविधिको प्रयोगलाई व्यापक बनाई निर्यात प्रवर्द्धन गरिने छ ।
- कृषि क्षेत्रबाट रोजगारी सिर्जना गर्न यूवा लक्षित, अपाङ्ग लक्षित, द्वन्द्व पिडित र अतिविपन्न लक्षित कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गरिनेछ ।
- आधुनिक कृषि प्रणालीलाई आत्मसाथ गर्दै माटो अनुसारको उत्पादन कार्यलाई प्रोत्साहित गर्न कृषकको खेतबारीको माटो परिक्षण गरिने छ ।
- कृषि क्षेत्रमा व्यवसायिकताको विकास गर्न कृषि उपजको बजारीकरण, प्रशोधन र औद्योगीकरणका लागि आवश्यक व्यवस्था गर्न विभिन्न निकायहरूसँग सहकार्य गरिनेछ ।
- कृषि व्यावसायलाई व्यावसायिक र मर्यादित पेशाको रूपमा अगाडी बढाउन बाली बिमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न संघीय र प्रदेश सरकारसँग अनुरोध गरिनेछ ।
- कृषिलाई समय सापेक्ष ढंगले बढ्दो जनसंख्यालाई खाद्यान्न आपूर्तिमा आत्मनिर्भर नगर बनाउन कृषिमा आधुनिकीकरण गरिनेछ । आधुनिक कृषि औजारहरूको व्यापक प्रयोग गरी कृषि कार्यलाई सरल र सहज पारिनेछ ।
- कृषि तथा पशु विकास फारामहरू स्थापना गरी रोजगारीको सिर्जना तथा आन्तरिक कृषि पर्यटनको विकास गरिनेछ ।
- नगरपालिकाको लेकाली भेगमा कागती तथा सुन्तला अम्बा लगायत लेकाली फलफूल खेती र मसला खेती, टीमुर लगायत जडिबुटी खेती गरिनेछ । वेशी भेगमा तरकारी तथा अन्न उत्पादनमा जोड दिईने छ । वेशीको अन्न लेकमा लेकको फलफूल वेशीमा विनिमय गरी आन्तरीक बजारीकरण गरी सन्तुलित बजारीकरण तथा सन्तुलित जीवन शैली अपनाईने छ ।
- वर्षे तरकारी खेतीको व्यावसायिकरण मार्फत कृषकको जीवनस्तर सुधार गर्न खेतीका लागि उपयुक्त स्थान पहिचान, नमूना खेती प्रदर्शनी तथा कार्यक्षेत्रमा तालिमको व्यवस्था गरी वृहत रूपमा उत्पादन, पूर्वाधार (सडक तथा सिचाई) विकास तथा बजारीकरण सहितको एकीकृत खेती प्रणालीको सुरुवात गरिनेछ ।
- कृषकहरूले उत्पादन गरेका कृषि उपज सहजरूपमा खरिद विक्रिका लागि सङ्कलन केन्द्र निर्माण गरी संचालनमा ल्याईनेछ ।
- बेमौसमी तरकारी खेतीलाई व्यावसायिक र दिगो बनाउन प्रविधिको व्यापक बिस्तार गर्नको लागि प्रविधि विस्तार कार्यक्रम संचालन नीति लिईने छ ।
- लोपोन्मुख रैथाने बालीको संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गर्न आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

- नगरपालिका भित्र व्यवस्थित रूपमा बाली उत्पादन तथा वातावरण मैत्री कृषि उत्पादन गर्नका लागि आई.एम.पि./ आई.एम.डि./ आई.एम.सी. कृषक पाठशाला संचालन गरिनेछ।
- नगर भित्र कृषि खेती हुँदै आएका वडाहरूको माटो परीक्षण गरि "एक गाँउ एक उत्पादन" नीति अवलम्बन गर्दै प्रत्येक वडामा कम्तीमा सक्रिय कृषि सहकारीहरूलाई बाली विशेष उत्पादनमा जोड दिई कृषिमा र बजारिकरणमा प्रोत्साहन कार्यक्रममा विशेष सहयोग गरिने छ ।
- कृषि तथा पशुपालन व्यवसायलाई सुरक्षित गर्न कृषकहरूलाई प्रोत्साहन गर्न, विभिन्न प्रकोप तथा रोगको उपचार छिटो छरितो गर्न प्राविधिकहरूको पहुँचलाई विस्तार गरिने छ ।
- कृषि तथा पशुजन्य उत्पादनको बजारीकरणको लागि छिमेकी स्थानिय तह, प्रदेश सरकार तथा संघीय सरकारसँग समन्वय तथा सहकार्य गरिने छ ।
- पशुपालनमा लागत खर्च कम गरी पोषणमा सुधार ल्याउन विभिन्न किसिमका हिउँदै, वर्षे, बहुवर्षे डाँले तथा भुईँ घाँसहरू कृषकहरूको मागको आधारमा वितरण गरी उत्पादन र उत्पादकत्व बृद्धि गर्ने नीति लिइनेछ ।
- कृषकहरूको लगानी सुरक्षित र क्षति न्यूनिकरण गर्न नगर क्षेत्रमा पशुपन्छी बिमा कार्यक्रमलाई विशेष प्राथमिकताका साथ कार्यक्रमलाई अगाडी बढाउने नीति लिइनेछ ।
- पशुपन्छीहरूमा नश्ल सुधारका लागि उन्नत जातका राँगो, बोकाहरूको वितरण तथा गाई/भैँसीको दुध उत्पादन र उत्पादकत्व बृद्धि गर्न कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रमलाई अभियानको रूपमा सञ्चालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- पशुपन्छीको स्वास्थ्यका लागि विभिन्न किसिमका औषधी उपचार सेवा, पशु स्वास्थ्य शिविर, महामारीजन्य रोग नियन्त्रण लगायत पशुपन्छी खोप सेवा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- परम्परागत पशुपन्छीपालन व्यवसायलाई व्यावसायिक पशुपालन पद्धतीमा रूपान्तरण गर्न पशुपन्छीको गोठ, खोर सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत गाई/भैँसीको भकारो सुधार, बाखा तथा कुखुराको खोर सुधार गरी कृषकहरूलाई व्यावसायिकता उन्मुख हुने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- संघ तथा प्रदेश सरकारको सहयोगमा लेकवेशी नगरपालिकामा विशेषज्ञ सेवा सहितको पशु अस्पताल स्थापनाका लागि पहल गरिनेछ ।
- नगरपालिकालाई मासु र अण्डामा आयत प्रतिस्थापन गरी आत्मनिर्भर बनाउनको लागि व्यवसायिककरण गरिने कार्यक्रमहरू संचालन संघिय तथा प्रदेश सरकार र विकास साझेदारहरूसँग सहकार्य गरिनेछ ।
- लेकवेशीको भौगोलिक विविधता अनुसार बोयर बाखाको श्रोत केन्द्रलाई थप सुदृढीकरण गरि कर्णाली प्रदेशकै नमूना श्रोत केन्द्रको स्थापना, संचालन र व्यवस्थापन गरिने छ ।
- दुध, फुल र मासुमा लेकवेशीलाई आत्मनिर्भर तुल्याउँदै निर्यात प्रवर्द्धनमा जोड दिइने छ ।

- पशुपन्ध्रीमा लागने रोगहरुबाट बच्न र पशुपन्ध्रीबाट मानिसमा सर्ने जुनोटिक रोगहरुबाट बच्न खोप सेवा तथा पशुपन्ध्रीहरुको रोग अन्वेषणका लागि प्रयोगशाला सेवाको व्यवस्थापन कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- पशुपन्ध्रीजन्य पदार्थहरु मानिसको उपभोगकै लागि प्रयोग हुने भएकाले यसको गुणस्तर प्रवर्द्धनमा विशेष जोड दिइने छ ।
- पशुपन्ध्रीहरुको तथ्यांक, उत्पादन, बजारीकरण र उपभोग अवस्थाको यथार्थपरक विश्लेषण गरि पशु सेवा क्षेत्रको विकास तथा विस्तारका लागि रणनीतिक योजना तयार गरिनेछ ।
- पशुपन्ध्रीजन्य उत्पादन र उपभोगका माध्यमबाट मानिसको पोषण सुधार गर्न गाई/भैंसी प्रवर्द्धन कार्यक्रम, बाखा प्रवर्द्धन कार्यक्रम, बंगुर प्रवर्द्धन कार्यक्रम र ग्रामिण कुखुरा प्रवर्द्धन कार्यक्रमलाई सम्भाव्यताका आधारमा क्षेत्रगत रुपमा संचालन गरिने छ ।
- लेकवेशी नगरपालिका र निजी व्यवसायिक फर्महरुको सहकार्यमा बाखाको १ गोटा, गाई/भैंसीको १ गोटा, लेयर्स फर्म १ गोटा र बंगुरमा १ गोटा गरि जम्मा ४ गोटा व्यवसायिक नमुना फर्म स्थापना गरिने छ ।
- लेकवेशी नगरपालिकाबाट वीरेन्द्रनगर लगायत स्थानमा दुध ढुवानी गर्नको लागि नगरपालिकाबाट प्रदेश सरकारसँगको सहलगानीमा ढुवानी अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।

२. सामाजिक विकास तर्फ:

(क) शिक्षा तथा खेलकुद तर्फ :

- मध्यपश्चिमाञ्चल विश्वविद्यालयको सम्बन्धनमा दशरथपुरमा Graduate School of Agriculture and Forestry अन्तर्गत B.Sc. Ag कार्यक्रमका लागि आवश्यक कक्षाकोठा तथा छात्रावास निर्माण गरिनेछ ।
- यस लेकवेशी नगरपालिकामा प्राविधिक शिक्षालाई प्रोत्साहन गर्न कार्यविधि निर्माण गरी प्रत्येक वर्ष यस नगरपालिकाबाट १ (एक) जना जेहेन्दार विद्यार्थीलाई चिकित्सा शिक्षा (एम.बि.बि.एस.) अध्ययनका लागि छात्रवृत्ति प्रदान गरिनेछ ।
- शिक्षालाई सर्वसुलभ, पहुँचयोग्य र सामाजिक न्यायको सिद्धान्तलाई अवलम्बन गरी गुणस्तरीय शिक्षालाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- आधारभूत शिक्षालाई अनिवार्य र निःशुल्क तथा माध्यमिक शिक्षा निःशुल्क गरिनेछ ।
- आगामी १ वर्ष भित्र विद्यालय जाने उमेर समूहका सबै बालबालिकाहरुलाई विद्यालयमा अनिवार्य भर्ना हुने सुनिश्चता गरिनेछ ।
- लेकवेशी नगरपालिकामा ५ वर्ष भित्रमा एक सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयलाई आवासिय विद्यालयको रुपमा विकास गरिनेछ ।
- सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर वढाउन सुरक्षित भवन, पर्याप्त फर्निचर, एक विद्यालय एक पुस्तकालय, सूचना प्रविधि जडान, विज्ञान प्रयोगशाला, सबै विद्यालयमा अनिवार्य स्वच्छ खानेपानीको व्यवस्था, विद्यालय सरसफाई, छात्र र छात्राको लागि छुट्टाछुट्टै शौचालय, चमेना गृहको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- एक वडा एक नमूना विद्यालयको अवधारणाको विकास गरिनेछ ।
- विद्यालयहरुमा प्रधानाध्यापकहरुको मासिक भत्तामा स्थानीय तहबाट कार्य सम्पादनका आधारमा थप गरिनेछ ।

- प्रत्येक वर्ष सामुदायिक विद्यालयहरूको शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्न प्रधानाध्यापकसँग करार सम्भौता गरिनेछ र सोका आधारमा दण्ड र पुरस्कारको व्यवस्था गरिनेछ ।
- लेकवेशी नगरपालिका भित्रका सामुदायिक विद्यालयहरूको सिकाई उपलब्धी वृद्धि गर्नका लागि आवश्यक प्रविधिको प्रयोग, क्षमता अभिवृद्धिका लागि तालिम तथा सार्थक अनुगमन तथा अनुगमन र मूल्यांकन पद्धतिको स्थापित गरिनेछ । त्यसको आवश्यक परे योग्य जनशक्तिको व्यवस्था गरिनेछ ।
- विद्यार्थी संख्या, भौगोलिक अवस्था एवं अन्य मापदण्डका आधारमा शिक्षक दरबन्दी मिलान कार्य गरिनेछ ।
- शैक्षिक गुणस्तर राम्रो बनाउने विद्यालय र शिक्षकलाई नतिजाको आधारमा थप प्रोत्साहन गरिने छ ।
- बालविकास तथा शिक्षकहरूको पेशागत विकासका लागि प्रविधिमा आधारित छोटो र लामो अवधिको आइ.सी.टी. (ICT) सम्बन्धी तालिम प्रदान गरिनेछ ।
- लेकवेशी नगरपालिका वडा नं. ९ मा रहेको ने.रा.आ.वि. पोखराभन्ज्याङ्गको प्राथमिक तहसम्म अध्ययन अध्यापन भइरहेको मगर भाषा कक्षालाई नगरपालिकाबाट आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराईनेछ । साथै उक्त कार्यका लागि संघ, प्रदेश सरकार र विकास साभेदार संस्थाहरूलाई अनुरोध गरिनेछ ।
- बालविकासका लागि आगामी ५ वर्ष भित्र छुट्टै भवन वा कक्षा कोठा र खेल मैदान सहित बालमैत्री वातावरण निर्माण गरिनेछ ।
- विद्यालय कर्मचारी र बाल शिक्षकहरूलाई स्थानीय तहबाट संघीय मापदण्ड बमोजिम पारिश्रमिक दिइनेछ ।
- विद्यालय अनुगमन, निरीक्षण र कक्षा कोठा अवलोकन र पृष्ठपोषण कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- एक वडा एक सामुदायिक सिकाई केन्द्रको विकास आगामी ५ वर्ष भित्र गरिनेछ । हाल एक मात्र सामुदायिक सिकाई केन्द्र वडा नं. ४ मा रहेको जनसेवा सामुदायिक सिकाई केन्द्रलाई थप प्रभावकारी रूपमा व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- विद्यालयहरूमा राजनीतिक अहस्तक्षेप र शान्तिपूर्ण क्षेत्रको सुनिश्चिताको वातावरण निर्माण गरिनेछ ।
- सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयहरूका भएका असल अभ्यासहरूलाई आदान प्रदान गरी शिक्षाको गुणस्तर बढाउनका लागि प्रत्येक वर्ष समिक्षात्मक कार्यशाला आयोजना गरिनेछ ।
- औपचारिकताको लागि मात्र होइन शिक्षा । अबको शिक्षा भनेको कति पढेको छ भन्ने मात्र होइन कति गुण सिकेको छ भनेर गुणात्मक मापन गर्न जरुरी छ । अब साँच्चिकै गुणात्मक परिमाण मापन गर्न तर्फ जान विज्ञहरूसँग परामर्श गरि नयाँ नगर शैक्षिक नीति तयार गरिने छ । हाम्रो शिक्षाले हाम्रो सभ्यता र संस्कृतिको रक्षा गर्नु पर्दछ । सु-संस्कारयुक्त नागरिक उत्पादन गर्नुपर्दछ । त्यसैले विगतको अनुभव वर्तमानको आवश्यकता र भावि हाम्रा योजनाहरूको नेतृत्व शिक्षाले गर्नु पर्दछ ।

- शिक्षकहरुको पेशागत विकासलाई सूचना र प्रविधिसँग जोडी शिक्षण सिकाइलाई प्रविधिमैत्री बनाइनेछ ।
- विद्यालयमा खेलकुदका साथै अतिरिक्त क्रियाकलापलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- आवश्यकताका आधारमा अनौपचारिक शिक्षाका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- किशोरीहरुले Menstrual (महिनावारी) हुँदा विद्यालय छोड्ने परिपाटीलाई अन्त्य गर्न विद्यालयहरुमा Sanitary Pad (स्यानिटरी प्याड) राख्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
- नगरमा अनुशासन, स्वास्थ्य र विकासका लागि खेलकुद भन्ने नाराका साथ युवाहरुलाई खेलकुदमा सक्रिय बनाउन नगर खेलकुद विकास समितिलाई क्रियाशिल बनाइनेछ र आर्थिक वर्ष ०७९/०८० मा यस नगरपालिकामा हुन गइरहेको राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्डलाई सफल बनाउन आवश्यक बजेटको विनियोजन गरिएको छ ।

(ख) स्वास्थ्य तर्फ :

- नगरपालिकाका सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट निःशुल्क आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाहरु प्रभावकारी रूपमा उपलब्ध गराइने छन ।
- लेकवेशी नगरपालिकामा बसोवास गर्ने गर्भवती महिलाहरुलाई प्रसुती सम्बन्धी समस्या भई थप उपचारको लागि बाहिर उच्च स्तरीय स्वास्थ्य संस्थामा थप उपचारको लागि लैजानु पर्ने अवस्था भएमा स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाको सिफारिसमा निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवा उपलब्ध गराइने छ ।
- जनस्वास्थ्यको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्नका लागि प्रवर्द्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, उपचारात्मक तथा पुनर्स्थापनात्मक सेवाको विकास तथा विस्तार गरी स्वास्थ्य सेवालाई जनताको सहज पहुँचमा पुयाइने छ ।
- दक्ष चिकित्सकको अभावमा प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र दशरथपुरबाट विशेषज्ञ स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न सधैँ समस्या व्यहोर्नु परेको तितो यथार्थलाई अन्त्य गर्न स्थानीय स्तरमै दक्ष स्वास्थ्यकर्मी उत्पादन गर्नुपर्ने आवश्यकतालाई हृदयंगम गर्दै सोको लागि आवश्यक कानून निर्माण गरी नगरपालिका भित्रको स्थायी बासिन्दा भएको जेहेन्दार विद्यार्थी १ (एक) जनालाई प्रत्येक वर्ष शतप्रतिशत छात्रवृत्ति उपलब्ध गराई चिकित्सा शिक्षा (एम.बि.बि.एस.) अध्ययनका लागि छात्रवृत्ति प्रदान गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई बालवालिका, किशोर किशोरी, अपांग, जेष्ठ नागरिक मैत्री स्वास्थ्य संस्थाको रूपमा विकास गर्न बजेट विनियोजन गरिने छ ।
- स्थानीयस्तरमा स्वास्थ्य सेवाको पहुँच र उपयोग वृद्धि गर्नका लागि स्वास्थ्य आमा समूह र टोल विकास समितिलाई संयुक्त रूपमा पुर्नजागरण गरिने छ ।

- महिलाहरूका स्वास्थ्य समस्याहरूको पहिचान, निदान तथा उपचार गर्नका लागि नियमित तथा विशेष शिविरहरू मार्फत आवश्यक स्वास्थ्य संस्थाहरूमा स्क्रिनिङ सेवाहरू (Uterine Prolepses, Obstetrics Fistula, VIA, PAP smear) आदि र निःशुल्क अप्रेसनको व्यवस्था मिलाउने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- स्वास्थ्य संस्थाहरूमा न्यूनतम स्वास्थ्य मापदण्ड अनुरूप नियमित रूपमा लेखाजोखा गरी कार्ययोजना निर्माण गर्ने र कार्ययोजनाको कार्यान्वयन गर्न बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
- सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट दिइएको सेवालार्ई जवाफदेही बनाउन सामाजिक परिक्षण र सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- स्वस्थ जीवनशैली, शारीरिक व्यायाम, उचित खानपान, नियमित स्वास्थ्य परीक्षण जस्ता स्वास्थ्य प्रवर्धनका कृयाकलापहरू स्वास्थ्य संस्था तथा वडासँग समन्वय गरी नियमित कार्यक्रममा समावेश गरि संचालन गरिनेछ ।
- स्वस्थ विद्यालय वातावरण, विद्यालय पोषण, जुकाको औषधि वितरण, स्क्रिनिङ तथा स्वास्थ्य परीक्षण सेवा, किशोर किशोरी सेवा जस्ता विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- प्रसुती केन्द्रहरूलाई रणनीतिक स्थानमा संचालनका लागि मानव श्रोत तथा भौतिक साधन सम्पन्न गराइनेछ ।
- नगरपालिकाको एकीकृत स्वास्थ्य सुचना प्रणालीमा सूचनाको शुद्धता, समयवद्धता र पूर्णतामा निगरानी गरि गुणस्तरीय बनाइनेछ । साथै यस वर्ष कम्तिमा २ वटा स्वास्थ्य संस्थाबाट Electronic Health Recording System (EHRS) सेवा शुभारम्भ गर्दै लैजाने ।
- स्वास्थ्य उपलब्धि हासिल गर्न संघीय सरकार र प्रदेश सरकारसँग समन्वय गर्नुका साथै बहुपक्षीय, दुईपक्षीय तथा राष्ट्रिय, अन्तराष्ट्रिय, बहुक्षेत्रीय सहकार्यद्वारा विकास साझेदारहरूको सहयोगलाई प्रभावकारी ढंगबाट परिचालन गरिनेछ ।
- स्वस्थ जीवनशैली विकासका लागि नगरले स्थानहरू छनौट गरी खुला व्यायामशालाहरू तथा योगा कक्षाहरू संचालन गरिनेछ । योग शिक्षा सम्बन्धी जानकारीमुलक तथा सुचना सामाग्रीहरू प्रकाशन तथा प्रसारण गरिनेछ ।
- सरुवारोग, महामारी, प्राकृतिक प्रकोप तथा विपद् व्यवस्थापन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य एवम् पुनःस्थापनाको एकिकृत रूपमा व्यवस्थापन गर्न बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- गुणस्तरीय निदानात्मक स्वास्थ्य सेवा प्रवाहका लागी नगर भित्रका सबै स्वास्थ्य संस्थामा क्रमिक रूपमा ल्याब सेवाको विस्तार गर्ने नीति लिइने छ ।

- महिला स्वयंसेविकाहरूको सम्मान गर्ने, हौसला बढाउन र निरन्तर प्रोत्साहन गर्ने कार्यक्रमहरू जस्तै स्वेच्छिक अवकाश हुँदा नगरबाट प्रोत्साहन भत्ताको व्यवस्था तथा यातायातको सुविधाको व्यवस्थापन गराइने छ । साथै महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका सञ्जाल लाई व्यवस्थित बनाई लक्षित कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- स्वास्थ्य विमाबारे समुदायमा निरन्तर सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने र स्वास्थ्य विमामा नसमेटिएका विपन्न वर्ग र समुदायहरूको पहिचान गरी नगरपालिकाबाट निःशुल्क स्वास्थ्य विमा गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- नगरभित्रका स्वास्थ्य संस्था तथा खोपकेन्द्र, गाउँघर क्लिनिक लाई सुव्यवस्थित बनाई सेवालाई गुणस्तरिय बनाउन भौतिक पूर्वाधार, फर्निचर तथा आवश्यक औषधि उपकरण औजारको व्यवस्था मिलाइने छ ।
- डेङ्गु तथा मलेरिया विरुद्धको विषादी छर्किने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- स्वास्थ्य संस्थाबाट निःशुल्क दिइने औषधि र आवश्यक स्वास्थ्य सामग्रीहरूको व्यवस्थापन अटुट रूपमा मिलाउने ।
- आमा सुरक्षा तथा पोषण कोसेली कोषको स्थापना गरिनेछ ।
- जेष्ठ नागरिकहरूलाई स्वास्थ्य संस्था मार्फत घरमै गई निःशुल्क स्वास्थ्य परिक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- स्वास्थ्य संस्थाहरूमा स्वास्थ्य संस्था व्यवस्थापन समितिको क्षमता अभिवृद्धिका लागि तालिमको व्यवस्था गरिने छ । स्वास्थ्य संस्था व्यवस्थापन समिति, गुणस्तर सुधार व्यवस्थापन समितिहरूको बैठक नियमित गरिने छ ।
- आर्युवेदिक प्रद्धतिलाई पनि जनसमुदायको पहुँचमा पुर्याउन आयुर्वेदिक शिविर सञ्चालन तथा यस नगरपालिकामा यसै वर्ष स्थापना भएको नागरिक आरोग्य केन्द्रलाई थप व्यवस्थित र सुविधा सम्पन्न गराउन पहल गरिनेछ ।
- यस नगरपालिका अन्तरगतका विद्यालयहरूमा स्वास्थ्य तथा पोषण शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने कुपोषणबाट बचाउनका लागि पोसिलो खानाको प्रदर्शन गरिने छ । विद्यालय आईरन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने ।
- गर्भवती सुत्केरी आमा तथा ६ देखी २४ महिना सम्मका विपन्न बालबालिकालाई पोसिलो आहार वितरणको व्यवस्था मिलाइने छ ।
- विश्वव्यापी महामारीको रूपमा फैलिएको कोभिड १९ रोगको रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागी निम्न कार्यहरू प्रभावकारी रूपमा गरीने छ ।

- ✓ जनसमुदाय स्तर सम्म स्वास्थ्यकर्मीहरू तथा महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका मार्फत जनचेतनामूलक कार्य गर्ने, मास्कलाई अनिवार्य गर्ने तथा हात धुने बानीको विकास गराइने छ । साथै नगरका विभिन्न समुदायमा संक्रमित रोगीको सम्पर्कमा आएका व्यक्ति र अन्य जोखिमयुक्त ठाउमा कार्य गर्ने व्यक्ति तथा शंकास्पद व्यक्तिलाई कन्ट्र्याक्ट ट्रेसिङ गरी व्यापक परिक्षण गर्ने नीति लिईने छ ।
- ✓ संक्रमित व्यक्तिलाई दशरथपुर आईसोलेशन केन्द्रबाट अक्सिजन सहितको चिकित्सकीय सेवा प्रदान गरिनेछ ।
- ✓ कोभिड-१९ को रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागी आवश्यक स्वास्थ्य सुरक्षा सामग्री तथा औषधि प्रयास उपलब्धतालाई प्रभावकारी गराउने तथा घरमै औषधि तथा अन्य सुरक्षा सामग्रीहरू पुर्याउने व्यवस्था मिलाईने छ ।
- ✓ यस नगरपालिका भित्रका सम्पूर्ण व्यक्तिहरूलाई कोभिड-१९ विरुद्धको सम्पूर्ण खोप लगाइने व्यवस्था मिलाईने छ । साथै यस वर्ष सम्पूर्णलाई बुस्टर खोप लगाईने व्यवस्था मिलाईने छ ।
- ✓ नगरभित्र समुदाय स्तरसम्म कोभिड-१९ को नियन्त्रण गर्न एन्टीजिन तथा पि.सि.आर परिक्षण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- मदिरा तथा सुर्तिजन्य पदार्थको प्रयोगलाई निरुत्साहित गर्न, उपलब्धतालाई नियन्त्रण, बिक्री वितरणलाई उचित स्थान र समयलाई व्यवस्थित गर्न अनुगमन तथा नियमन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
- नगरपालिका अन्तर्गत टाढा भएका बस्तीहरूमा विशेषज्ञ सहितको स्वास्थ्य शिविर संचालन गर्ने ।
- मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी चेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- नगर अस्पताल दशरथपुरमा सर्पदंस उपचार केन्द्र स्थापना गरिने छ ।
- स्वास्थ्य संस्थाहरूको तथ्याङ्क विद्युतीय प्रणालीमा राखिने छ ।
- मातृ तथा शिशु स्वास्थ्य कार्यक्रम अन्तरगत १००० दिन आमाहरूको लागि पोषण कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- सबै गर्भवती भएका घरमा हरियो भण्डा, बाबालाई चिठी र संदेशमूलक फ्लेक्स राखिने छ ।

(ग) खानेपानी तर्फ :

- जनतालाई शुद्ध खानेपानी उपलब्ध गराउन स्रोतले भ्याएसम्म संघीय सरकार, प्रदेश सरकार, विकास साभेदार संस्थासँग सहकार्य, समन्वय गरेर खानेपानी योजनाहरू सञ्चालन गरिनेछ । साथै स्रोत नभएका बस्तीहरूमा खानेपानी घैंटो कार्यक्रम ल्याईने छ । विगतमा यस नगरका सबै वडाहरू खुला दिसामुक्त क्षेत्र घोषणा भइसकेकोले अब पूर्ण

सरसफाई अभियान चलाइने छ । खानेपानी तथा सरसफाई कार्यक्रमका निम्ति आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

- संघीय सरकारद्वारा निर्माणाधिन गार्सा खानेपानी योजनालाई यथासक्य छिटो सम्पन्न गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।

(घ) लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण तर्फ :

- मानव सभ्यताको कलंकको रूपमा रहेको मान्छेले मान्छेलाई नछुने कू-संस्कारको अन्त्य गरी सबै जातजाति, धर्म, संस्कृति परम्पराको संरक्षण र सम्बर्द्धन गरी सबै किसिमका भेदभावको अन्त्य गरी समतामूलक समाज निर्माणका लागि सामाजिक कार्यक्रमहरू ल्याइने छ ।
- जेष्ठ नागरिकहरूको ज्ञान, अनुभवहरूको आदान प्रदान तथा सम्मान र महिला, बालबालिका, आदिवासी जनजाति, अपांग लागि क्षमता विकास तथा सशक्तीकरणका लागि र आर्थिक उपार्जनका विशेष कार्यक्रमहरू ल्याइने छ । श्रोत साधनमा सीमान्तकृत वर्गको पहुँच सुनिश्चित गरिने छ । सीमान्तकृत समुदायको क्षमता विकासको लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- महिला हिंसा, जेष्ठ नागरिक विरुद्ध हुने हिंसा, बाल श्रम, बाल विवाह, छुवाछुत लगायत सबै प्रकारका सामाजिक विकृतिको अन्त्यका लागि कार्यक्रमहरू ल्याइनेछ ।
- महिला समूह, समिति र संस्था गठन गरी तिनीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- अति अशक्त तथा विपन्न अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको पहिचान गरी निःशुल्क बिमा गर्ने नीति लिइनेछ ।
- महिला विकास तथा सहकारी संस्थाहरूको संस्था व्यवस्थापन तथा क्षमता अभिवृद्धिका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
- बाल अधिकार संरक्षण सम्बर्द्धन सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- बालविवाह न्यूनिकरण सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- टोल विकास संस्थाहरूलाई व्यवस्थित बनाउनका लागि टोल विकास गठन तथा सञ्चालनका लागि कानून निर्माण गरि कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ । साथै टोल विकास संस्थालाई नागरिक निगरानी तथा विकास निर्माणमा नागरिक सहभागिता परिचालन जोड दिइने छ ।
- टोल विकास संस्थालाई सामाजिक कुरिती, कु-संस्कार विरुद्ध अभियानात्मक र प्रचारात्मक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरि समतामूलक समाज निर्माण तर्फ उन्मुख गराइने छ ।
- बालमैत्री स्थानीय शासनका लागी कार्ययोजना बनाई सडक बालमुक्त नगर घोषणा र बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यक्रमका लागी सरकारी तथा गैर सरकारी निकायहरूको समन्वयमा कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।

- आर्थिक रूपमा विपन्न सामाजिक रूपले पछाडि परेका महिलाहरूलाई आर्थिक सशक्तिकरण र सामाजिक रूपान्तरणका कार्यक्रमहरू सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिने छ ।
- अपागता भएकाहरूका लागि सहायक सामाग्री उपलब्ध गराउने र क र ख वर्गको परिचय पत्र वितरण गर्दा वासस्थान मै गएर परिचय पत्र वितरण गर्ने नीति लाई निरन्तरता प्रदान गर्ने नीति लिइनेछ ।
- जेष्ठ नागरिकहरूका उत्थान र सम्मानका लागि विभिन्न स्थानहरूमा सञ्चालन हुदै आईरहेका दिवा सेवा केन्द्र जेष्ठ नागरिक मिलन केन्द्रहरूको स्थापना र परिचालनमा आवश्यक सहयोग गरिनेछ । जेष्ठ नागरिक हरुको ज्ञान सीप अनुभव र सिकाईलाई उपयोगमा समेत ल्याईने छ ।
- जेष्ठ नागरिकहरूलाई प्रत्येक वडामा सुगर तथा प्रेसरको निशुल्क जांचको व्यवस्था सहित निशुल्क स्वास्थ्य शिविरको व्यवस्था गरिनेछ ।

३. पूर्वाधार तर्फ :

- यस नगरको समुद्धि र सामाजिक तथा सांस्कृतिक विकाससँग जोडिएको धुलियाबिट-भेडावारी-बोटेचौर सडक संघीय सरकारबाट टेण्डर भै कार्यान्वयनमा रहेकोमा हाल सडक खण्डमा रहेका रुखहरू, बिजुलीका पोलहरू नहटाइका कारण सडक निर्माण विलम्ब हुने आशंका रहेकोमा सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरी सडक निर्माणमा आइपर्ने अवरोधहरूलाई हटाउन नगरपालिकाबाट सार्थक र परिणाममुखी पहल गरिने छ ।
- सडक निर्माणका नाममा केही व्यक्तिहरूको अल्पकालिन स्वार्थका लागि खेतीयोग्य जमीनहरूलाई प्लटिङ्ग गर्ने कार्यलाई निरुत्साहित गरिने छ ।
- सडक यातायातको सुधारका लागि क्रमशः कल्पना चोक नेटा सडक, दशरथपुर नेटा सडक, कोलखोला लामीडाँडा सडक, जहरे मीलडाँडा फूलवारी लेखगाउँ कफ्लेनी दहसडक, लवना पाखापानी दह सडक, गंगटे सिम्दमार रूपसे सडक, भुप्रा साटाफाँट टिमुरकोट सडक, गंगटे वनकुना सडक, वडीपाटी चौरासे ढाँडखेत सडक, मछेलटार लामीदमार टिमुरकोट लगायतका सडकलाई संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारसँग समन्वय, सहकार्यमा स्तरउन्नति गरिने छ ।
- सबै सडकहरूको RIGHT OF ROAD निर्धारण गरी सडक संरक्षण गरिने छ । हरित सडक निर्माण गरिने छ ।
- नगरभित्रका खाली बाँझा बारीहरूमा स्रोत भएसम्म संघीय सरकार, प्रदेश सरकार, सहयोगी विकास साभेदार संघसंस्थाहरूसँग सहकार्य समन्वय गरेर साथै हाम्रो आफ्नै श्रोतसाधन प्रयोग गरेर सिंचाई योजनाहरू संचालन गरी उत्पादन वृद्धिमा जोड दिइनेछ । साथै सिंचाई श्रोत नभएका बाँझा बारीहरूमा वैकल्पिक खेती गर्ने योजना ल्याइने छ । यसको लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

- भेरी-बबई डाइवर्सन आयोजनाको सहयोग तथा समन्वय सहकार्यमा भेरी करिडोर सिंचाई तथा पर्यटन विकास गरिने छ ।
- यस नगर क्षेत्रमा संघीय सरकार प्रदेश सरकारसँग सहकार्य तथा समन्वय गरेर विद्युत सेवा नपुगेका बस्तीहरूमा विद्युत सेवा विस्तार गरिने छ ।
- नगरको गौरवको योजना अन्तरगत लागत सहभागितामा नगरपालिको प्रशासकीय भवन र अधुरा वडा प्रशासनिक भवन यसै आर्थिक वर्षमा सम्पन्न गर्ने गरि निर्माण कार्य अगाडी बढाइने छ ।
- नगरपालिकामा गत आर्थिक वर्षमा खरीद भएको ब्याकहो लोडरलाई नगर भित्रका कच्ची सडकमा आउने पहिरो लगायतका अवरोधहरू हटाई जनताको दैनिक आवत जावतलाई सहज बनाइनेछ ।
- लेकवेशी नगरपालिका वडा नं.३ र ४ को सिमाना कागतेमा रहेको बसपार्क निर्माणको लागि संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र नीजि क्षेत्रसँग सहकार्य गर्दै सार्वजनिक नीजि साझेदारीको अवधारणा अनुरूप निर्माण कार्य अगाडि बढाउन परिणाममुखी पहल गरिनेछ ।
- नगर क्षेत्रभित्र नीजि, सामुदायिक तथा सरकारी भवनहरूलाई नक्सापास गर्ने, भूकम्प प्रतिरोधी र बस्तिलाई सुरक्षित तथा सुन्दर बनाउने कार्यलाई नगरको जोखिम सम्बेदनशील योजनाको कार्यान्वयन गर्दै भवन निर्माण संहिता Building By Laws लागु गरिनेछ ।
- भूकम्प प्रतिरोधि घर निर्माणका लागि प्राविधिक तथा डकर्मीको क्षमता विकास तथा समुदायमा जनचेतनाका कार्यक्रम संचालन गर्न विभिन्न संस्थाहरूसँग सहकार्य गर्दै तालिम प्राप्त डकर्मीहरूबाट मात्र घर निर्माण गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
- साझेदारी संस्थाहरू (शहरी विकास मन्त्रालय र दातृ निकाय लगायत) को सहयोगमा सघन शहरी विकास कार्यक्रम अघि बढाउन पहल गरिनेछ ।
- नगरको दिगो र व्यवस्थित विकासका लागि नगरको आवधिक योजना, योजना बैंक तथा मध्यकालिन खर्च संरचना (MTEF) बनाइ आगामी आ.व. देखि यिनै दस्तावेजका आधारमा बजेट योजना तर्जुमाका कामहरू गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- नगरपालिकाबाट संचालन हुने पूँजीगत तर्फका योजनाहरूको कन्टिजेन्सी ४ प्रतिशत कट्टि गर्ने व्यवस्था गरी सो मध्ये २ प्रतिशत मर्मत सम्भार कोष स्थापना गर्न र २ प्रतिशत कन्टिजेन्सी आयोजना व्यवस्थापन गर्न खर्च गर्ने नीति लिइएको छ साथै लक्षित वर्ग तथा सामाजिक क्षेत्रका कार्यक्रमहरूमा २ प्रतिशत मात्रै कन्टिजेन्सी कट्टि गर्न नीति लिइएको छ ।
- संघीय सरकारको अनुदान अन्तर्गत गत आ.व. टेण्डर भई सम्झौता समेत भएको नगर अस्पतालको निर्माण कार्य वन क्षेत्र भएका कारण अवरूद्ध भएको छ । उक्त अवरोधलाई हटाई यसै आर्थिक वर्ष भित्र निर्माण कार्य सुचारु गर्न सम्बन्धित निकायमा परिणाममुखी पहल गरिनेछ ।

४. वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन तर्फ:-

- दशरथपुर सब-डिभिजन वन कार्यालय र सामुदायिक वन उपभोक्ताहरूसँगको सहकार्यमा व्यवस्थित नर्सरी बनाई आवश्यक पर्ने विरुवाहरु उत्पादनका गरी सडक किनार र खाली वन क्षेत्रमा वृक्षारोपण गरिनेछ ।
- खडेरीको समयमा वनजंगलमा आगलागी भई घाँस दाउरा काठपात जली नस्ट हुने र कार्बनडाईअक्साईडले मानव स्वास्थ्यमा पनि प्रतिकूल प्रभाव पार्ने हुँदा वन क्षेत्रमा हुने आगलागीलाई नियन्त्रण गर्न सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिहरूसँग सहकार्य समन्वय गरिनेछ ।
- यस नगरपालिकाको वडा नं.३ मा निर्माणाधीन शहिद पार्कलाई पूरा गर्न संघीय तथा प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरिनेछ ।
- निर्माणाधिक मदन भण्डारी लोकमार्गको निर्माण कार्य सम्पन्न भइ सक्दा यस नगरपालिकाका बजार क्षेत्रमा फोहोरमैलाको उत्पादन वृद्धि हुन गई व्यवस्थापनको समस्या सिर्जना हुने हुँदा सरोकारवालाहरुको सहमति र सहकार्यमा डम्पिङ साइडको व्यवस्था गरी भविष्यमा आवश्यकता अनुसार ढुवानी उपकरण खरिद गरिनेछ ।
- नगरपालिकामा गत आ.व.मा स्थापना भएको स्थानीय आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्रलाई व्यवस्थित गरिने छ साथै सबै वडा कार्यालयहरुमा विपद् प्रतिकार्यका लागि आवश्यक आधारभूत सामग्रीहरुको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- लेकवेशी नगरपालिका भित्र रहेका वनलाई आयमूलक वन बनाउन वन उपभोक्ता समितिलाई आवश्यक सहयोग एवं सहजीकरण गरिनेछ ।
- विद्युतिय चुलो, सौर्य ऊर्जा, वायो ग्याँस र सुधारिएको चुल्हो विस्तारमा विशेष जोड दिइनेछ ।
- विपद् प्रतिकार्यका लागि नगरपालिकाका सबै वडाहरुमा प्रतिकार्य कार्यदलहरु गठन गरिनेछ । गठित कार्यदलको क्षमता विकास गर्न, कार्यदलहरुको नमुना अभ्यास गर्न तालिम सञ्चालन गरिनेछ ।
- विपद् संवेदनशिलताको अवधारणा अनुरूप सार्वजनिक भौतिक संरचनाहरु बालमैत्री, अपांग मैत्री तथा जेष्ठनागरिक मैत्री बनाईनेछ ।
- सम्भावित महामारी, भुकम्प, आगजनी, बाढीपहिरोबाट हुने विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक पूर्वतयारीका कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।
- लेकवेशी नगर क्षेत्रमा बन्ने सबै सडकका दुवै किनारामा बाँस, चिउरी, कपुर, धुपि सल्लो, अम्रिसो, दबदवे, किमु आदि जातका विरुवा लगाई लेकवेशी नगर हरियाली शहर बनाइने छ । यसको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छ ।

५. सुशासन तथा संस्थागत विकास तर्फ:

- नगरपालिकाबाट प्रदान हुने सबै सेवालाई क्रमशः प्रविधीमैत्री बनाउंदै लगिनेछ ।

- नगरपालिकामा कार्यरत सबै सेवा समूह तर्फका कर्मचारीहरूलाई आफ्नो पेशागत मर्यादा र आचरण प्रदर्शनको आधारमा दण्ड र पुरस्कारको नीति अख्तियार गरिनेछ । सेवाग्राहीमैत्री सेवाप्रवाह विपरितका क्रियाकलापहरूमा शुन्य सहनशिलताको नीति लिईनेछ ।
- अन्तर स्थानीय तह अध्ययन, अवलोकन भ्रमणका माध्यमबाट सेवा प्रवाहमा नविनता तथा नवप्रवर्द्धनशिल अभ्यास प्रचलनमा ल्याईनेछ ।
- सबै किसिममा कर्मचारी क्षमता विकासका तालिम कार्यक्रममा एकद्वार नीति लिई प्रचलित कानून र मापदण्डमा आधारित तालिम कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । तालिममा स्थानीय लगायत राष्ट्रियस्तरका विज्ञ सेवा लिदै प्रविधिमैत्री कर्मचारी प्रशासनको विकास गरिनेछ ।
- सबै शाखा तथा वडा कार्यालयबाट विद्युतिय पत्राचारलाई लागु गर्दै क्रमश विद्युतिय सुशासनको अवधारणा अनुसार कार्य अघि बढाइनेछ । कार्यालयका नियमित बैठक गोष्ठी तालिममा विशेषज्ञ सेवाको प्रयोग गर्न तथा भौगोलिक दुरी कम गर्दै लागत कटौती गर्नका लागि अनलाईन प्रणालीको क्रमश प्रयोगलाई बढाइनेछ ।
- "मेरो कार्यालय, मेरो जिम्मेवारी "अभियान सञ्चालन गरी कार्यालय परिसर र कार्यक्षेत्रको सरसफाइ, असल सिकाई आदान प्रदान मार्फत समृद्ध नगरको सपना साकार बनाउन कर्मचारीहरूको पेशागत समर्पण, अन्वेषण र महत्वपूर्ण योगदान प्रस्फुटन हुने लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- नगरका गतिविधिहरू नियमित संचार माध्यमबाट प्रकाशन तथा प्रसारणको व्यवस्थापनका लागि संचार क्षेत्र सहकार्य कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- नगरपालिकाको कार्यबोर्डको आधारमा विज्ञ परामर्श सेवा मार्फत तत्काल नगरको संगठन विकास अध्ययन गरि प्रतिवेदन तयार गरि आवश्यक दरबन्दी सिर्जना गर्ने, कर्मचारीको पदपूर्ति गर्ने र कर्मचारीलाई निश्चित सूचकका आधारमा कार्य विवरण सहितको कार्य सम्पादन सम्झौता गरि कार्यान्वयन पक्षको मूल्यांकनका आधारमा पुरस्कार र दण्ड नीति अवलम्बन गर्दै कार्य प्रति जवाफदेही बनाइनेछ । कर्मचारी दरबन्दीका आधारमा नयाँ भर्ना, परामर्श सेवा खरिद लगायतको कार्यलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
- नगरपालिकाका हरेक सूचनाहरूलाई विद्युतिय माध्यमबाट प्रकाशन, प्रसारण गर्नुका साथै गुनासो सुनुवाईको व्यवस्था गरिनेछ ।

- कर्मचारीहरूलाई उच्च मनोबलका साथ कार्य गर्ने वातावरण सिर्जना गर्नका लागि तालिम, गोष्ठी, भ्रमणलाई उपलब्धीमुलक हुने गरी सेवा प्रवाहसँग आबद्ध गरिनेछ ।
- नगरका कर्मचारी एवं पदाधिकारी, उपभोक्ता समिति र टोल विकास संस्थाहरूको पदाधिकारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरूको तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- संघीय सरकार र कर्णाली प्रदेश सरकारले निजामति कर्मचारीलाई दिने प्रोत्साहन सुविधामा नघट्टने गरी यस नगरका सबै कर्मचारीहरूलाई प्रोत्साहन सुविधा दिई कर्मचारीहरूलाई कार्यप्रति उत्प्रेरित गरिनेछ ।
- नगरवासीको न्यायमा सहज पहुँच स्थापित गरिने छ । यसका लागि आर्थिक रूपले विपन्न तथा असहाय ब्यक्तिहरू, महिला, जेष्ठ नागरिक, अपांग लगायतलाई निःशुल्क कानूनी सहायताको ब्यवस्था गरीनेछ ।
- नगरपालिकाका सूचिकृत मेलमिलापकर्ताहरूद्वारा वडा स्तरमा विवाद समाधानका लागि आवश्यक ब्यवस्था गरिने छ ।
- विपन्न वस्ती तथा वडाहरूमा न्यायीक समितिको कार्य सम्पादन सम्बन्धमा अनुशिक्षण गरि विपन्न वर्गलाई निशुल्क कानूनी उपचार प्राप्त गर्नको लागि उत्प्रेरित गरिने छ ।
- पदाधिकारी तथा कर्मचारीको कार्यशैली, कार्यव्यवहार तथा अन्तर सम्बन्धलाई बलियो बनाइनेछ ।
- अन्तरपालिका तथा न्याय सम्पादनका सम्बद्ध निकायहरूसँग निरन्तर रूपमा अन्तरक्रिया तथा अनुभव आदान प्रदान गरि न्यायिक समितिको कार्यसम्पादनलाई क्रमशः परिस्कृत गरिनेछ ।
- लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण नीति तयार गरि सो नीतिलाई कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।
- समाजमा उठेका विवादहरूलाई मेलमिलापको माध्यमद्वारा दीर्घकालीन तथा स्थायी समाधान गरिने छ । यसको लागि नगर न्यायिक समितिको कार्य सम्पादनलाई प्रभावकारी बनाउन लागि पदाधिकारी तथा कर्मचारी र मेलमिलापकर्तालाई क्षमता विकास तालिम तथा पूर्वाधारको विकास गरिने छ ।
- योजना तर्जुमा आवधिक, मध्यकालिन, वार्षिक निती तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन र अनुगमन मुल्यांकन तथा सिकाई उपलब्धी लिई दिगो तथा प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- व्यक्तिगत घटना दर्ता समयमा नै गर्नका लागि प्रचार प्रसार तथा वडाहरूमा घटना दर्ता शिविर सञ्चालन गरिने छ ।

- स्थानीय पञ्जीकाधिकारीहरूलाई अभिमुखिकरण तालिम प्रदान गरी दक्षतामा सुधार गरिने छ ।
- व्यक्तिगत घटना दर्ताका हस्तलिखित रजिष्टरहरू डिजिटाइजेसनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- नगरपालिकाबाट प्रदान हुने सबै सेवालाई क्रमशः प्रविधीमैत्री बनाउँदै लगिनेछ ।
- नगरपालिकाको कार्यसम्पादन नियमावलीलाई समय सापेक्ष संशोधन गरि शाखाहरूको पुर्नगठन गरि नगरपालिकाको कार्य प्रणालीलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
- वडा कार्यालय स्वास्थ्य चौकि तथा विधालय मा संचालन भएका software हरुको केन्द्रिकृत रुपमा control गर्ने ब्यवस्था मिलाईने छ ।
- नगरको केन्द्रमा centralized server को ब्यवस्थागरी data सुरक्षणको तथा control गर्ने ब्यवस्था मिलाईने छ ।
- लेकवेशी नगरपालिकाको जनसंख्या, आर्थिक, सामाजिक, प्राकृतिक, भौतिक, वन वातावरण र विपद् तथा संस्थागत वस्तुस्थिति स्पष्ट झल्कने एकिकृत वस्तुस्थिति विवरण ILG Profile यसै वर्ष तयार गरिनेछ ।
- भुक्तानी प्रणालीलाई ब्यवस्थित गर्नको लागी ई भुक्तानी प्रणालीको ब्यवस्था मिलाईनेछ ।
- सुचना प्रविधिको क्षेत्रमा प्रयोग भएका पुराना साधनलाई आवश्यकताको आधारमा लिलामी गरी नविनतम प्रविधि भित्राईने छ ।
- सुचना प्रणालि लाई ब्यवस्थित तथा छ्ठीटोछ्ठीरीतो जनता सम्म सुचना को पहुच पुर्याउनको लागि सामाजिक सञ्जालको प्रयोगलाई बढावा दिईने छ साथै वेव साईटको नियमिति अपडेट गर्दै मासिक रुपमा आय व्यय सार्वजनिक गरिनेछ ।
- नगरपालिकाबाट सिसिटिभी क्यामरा को जडान गरी सुरक्षाको सुनिश्चत गर्दै क्यामराको विस्तार गरिनेछ ।

सभाध्यक्षज्यू,

आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा कार्यान्वयन हुने उल्लेखित नीति तथा कार्यक्रमको लागि कूल जम्मा रु. ७४ करोड ८७ लाख ९ हजार ५७ रुपैया मात्र विनियोजन गरेको छु । कुल विनियोजित बजेटमध्ये चालु खर्चतर्फ ४० करोड २५ लाख ४३ हजार ३ सय ६९ रुपैयाँ र पूँजीगत तर्फ २९ करोड ९७ लाख ८८ हजार १ सय ९२ रुपैयाँ विनियोजन गरेको छु । त्यसै गरी विकास साभेदार संघसंस्थाहरुको कार्यक्रम तर्फ रु ४ करोड ६३ लाख ७७ हजार ४ सय ९६ रुपैयाँ रहेको छ । आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ यथार्थ, आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को संशोधित, २०७८।०७९ को जेष्ठ महिना सम्मको यथार्थ र आगामी आ.व. २०७९/०८० को अनुमानित आय-व्यय विवरण संलग्न अनुसूचीहरुमा उल्लेख गरिएको छ ।

आगामी आ.व. २०७९/०८० मा अनुमान गरिएको खर्चमध्ये आन्तरिक श्रोतबाट रु. ३ करोड २० लाख, गत आर्थिक वर्षको जिम्मेवारी अ.ल्या. बाट २ करोड रुपैयाँ, संघीय सरकारबाट प्राप्त वित्तीय समानीकरण अनुदानबाट रु. १२ करोड ६४ लाख रुपैयाँ, संघीय सरकारबाट प्राप्त सशर्त अनुदान २७ करोड ८८ लाख रुपैयाँ, संघीय सरकारबाट प्राप्त राजश्व बाँडफाँड रु. १० करोड ६९ लाख ८९ हजार रुपैयाँ, संघीय सरकारबाट विशेष अनुदान ३ करोड रुपैयाँ, संघीय सरकार समपुरबाट रु. ९० लाख रुपैयाँ, प्रदेश सरकारबाट प्राप्त वित्तीय समानीकरण अनुदान रु. १ करोड २८ लाख ५७ हजार रुपैयाँ, प्रदेश सरकारबाट प्राप्त राजश्व बाँडफाँड रु. १६ लाख १६ हजार ५ सय ६९ रुपैयाँ, प्रदेश सरकार सशर्त अनुदानबाट रु. ६ करोड ५७ लाख १० हजार, प्रदेश सरकार विशेष अनुदानबाट रु. ५८ लाख १९ हजार रुपैयाँ र प्रदेश समपुरक अनुदान रु. १ करोड ३१ लाख ४० हजार रुपैयाँ परिचालन गरिने छ । साथै विकास साभेदार गैरसरकारी संघसंस्थाहरुबाट रु. ४ करोड ६३ लाख ७७ हजार ४ सय ९६ रुपैयाँ परिचालन गरिने छ ।

सभाध्यक्षज्यू,

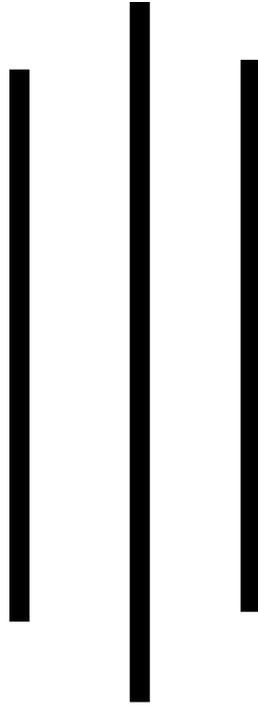
अन्त्यमा बजेट तयारीको क्रममा निर्देशन गर्नुहुने नगर प्रमुखज्यू, सल्लाह, सुभाब दिनुहुने वडाध्यक्षज्यूहरु, नगर कार्यपालिकाका सदस्यज्यूहरु, नगरसभाका सदस्यज्यूहरु, विभिन्न राजनैतिक दलका प्रतिनिधिज्यूहरु, बुद्धिजीवी, नागरिक समाजका अगुवाहरु, बजेट तर्जुमामा सहयोग पुऱ्याउने प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायतका सहयोगी कर्मचारीहरु, सुरक्षा निकायबाट प्रतिनिधित्व गर्नु भएका प्रमुख एवं प्रतिनिधिज्यूहरु, पत्रकार मित्रहरु, बजेट कार्यान्वयनमा सहयोग गर्नुहुने संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र विकास साभेदार संस्थाहरुलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु, साथै प्रस्तुत बजेट कार्यान्वयनमा सबै पक्षको पुर्ण सहयोगको अपेक्षा गरेको छु ।

धन्यवाद ।

विमला खड्कुक
नगर उप-प्रमुख
लेकवेशी नगरपालिका सुर्खेत
१० आषाढ २०७९

लेकवेशी नगरपालिका
एघारौं नगरसभा
२०७९/०३/१० गते

आ.व. ०७९/८० को
वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम (बजेट)